

Sektörlerdeki Güncel Gelişmeler

İktisadi Araştırmalar Bölümü
2018 - 6

İÇİNDEKİLER

Enerji	3
İnşaat ve Konut	5
Otomotiv	7
Demir Çelik	9
Lojistik	11
Tekstil, Hazır Giyim ve Deri	13
Perakende	15
Beyaz Eşya	17
Turizm	19

RAKAMLARLA ENERJİ SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Kurulu Güç	Aylık	Üretim	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Elektrik Kurulu Gücü (MW)	87.041	Elektrik Üretimi (GWh)	23.134	118.623
<i>yıllık değişim</i>	% 8,2	<i>yıllık % değişim</i>	% 1,2	% 2,3
Kurulu Gücün Kaynaklara Göre Dağılımı		Üretimin Kaynaklara Göre Dağılımı		
<i>Hidroelektrik</i>	% 31,8	<i>Hidroelektrik*</i>	% 28,0	% 22,9
<i>Doğalgaz + LNG</i>	% 26,4	<i>Doğalgaz + LNG</i>	% 24,4	% 29,6
<i>Yerli Kömür</i>	% 11,3	<i>Yerli Kömür</i>	% 18,3	% 17,1
<i>İthal Kömür</i>	% 10,1	<i>İthal Kömür</i>	% 19,4	% 20,0
<i>Rüzgar</i>	% 7,7	<i>Rüzgar*</i>	% 5,5	% 6,7
<i>Güneş</i>	% 5,4	<i>Güneş*</i>	% 0,0	% 0,0
<i>Jeotermal</i>	% 1,3	<i>Jeotermal</i>	% 2,4	% 2,4
<i>Petrol Yakıtları</i>	% 0,3	<i>Petrol Yakıtları</i>	% 0,6	% 0,5
<i>Diğer</i>	% 5,6	<i>Diğer</i>	% 1,5	% 0,9
Temel Göstergeler⁽²⁾		Enerji Piyasası		
İşyeri Sayısı (adet)	14.245	Piyasa Fiyatı (TL/MWh)	181,2	-
<i>Toplam İçindeki Pay</i>	% 0,8	<i>yıllık % değişim⁽³⁾</i>	% 16,4	% 14,6
Sigortalı Çalışan Sayısı (kişi)	101.716	Serbest Tüketici Sayaç Sayısı (bin adet)	2.225	-
<i>Toplam İçindeki Pay</i>	% 0,7	<i>yıllık % değişim</i>	-% 41,9	-
Ortalama Günlük Ücret (TL)	135,5			
<i>Sektör Sıralaması</i>	27/88			

(1) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamana kapsamaktadır.

Kaynak: TEİAŞ, EPIAŞ, SGK

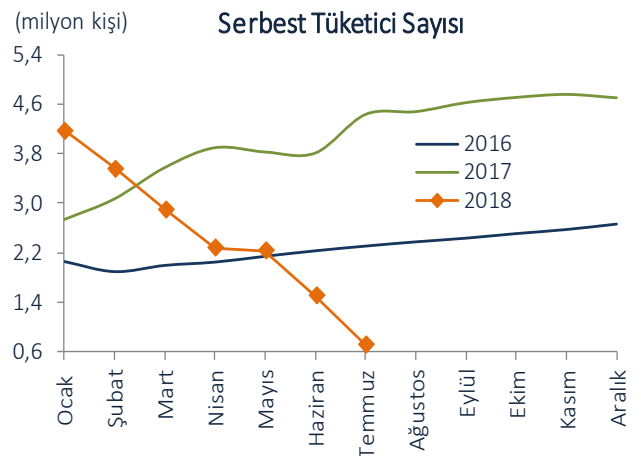
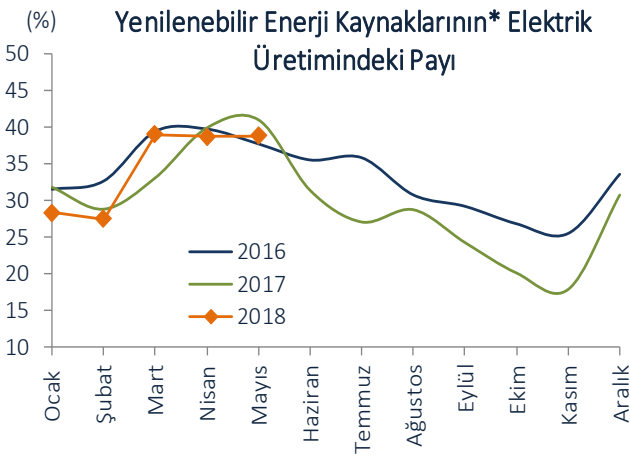
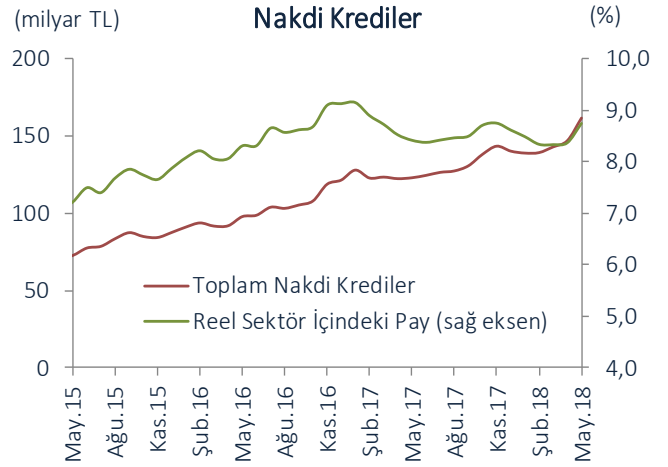
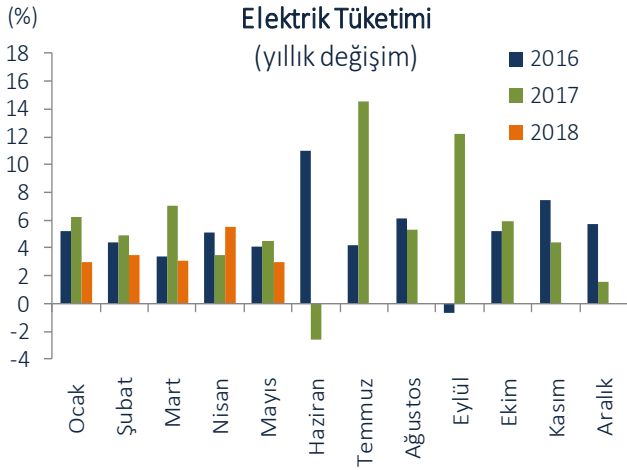
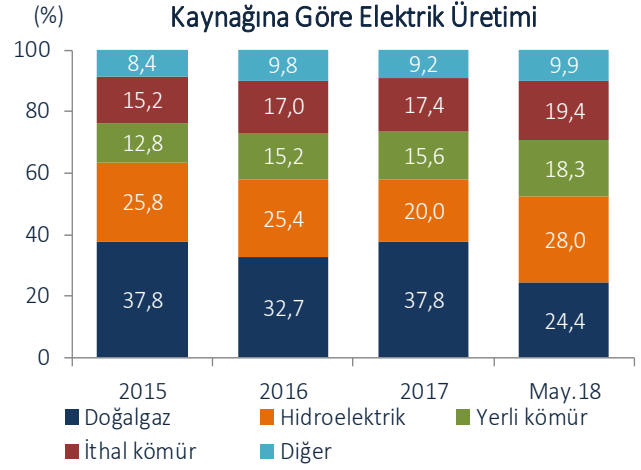
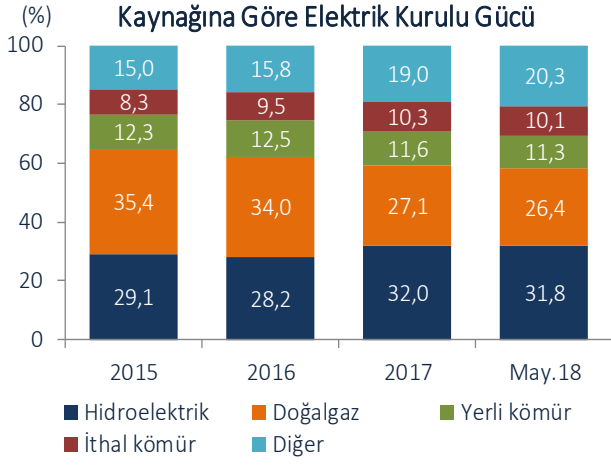
(2) Nisan 2018 verisidir. (3) Kümülatif veri, ilgili aya ait fiyat endeksinin yılsonuna göre değişimini göstermektedir.

(*) Lisanssız elektrik üretimi hariçtir.

GÜNCEL GELİŞMELER

- Son dönemde petrol fiyatlarındaki artış ve TL'deki değer kaybının etkisiyle doğalgaz ithal maliyetlerinin yükselmesi BOTAS'ın 1 Temmuz 2018 itibarıyla tarifesine zam yapacağı beklentilerini yükseltmişti. Beklenen fiyat artışının gerçekleşmemesi, maliyetlerini satış fiyatına yansıtamayan BOTAS'ın finansal verilerini baskı altında bırakırken aynı zamanda özel gaz tedarikçilerinin doğalgaz çevrim santrallerine yaptıkları satışlardaki marjlarını da daraltıyor. Bu gelişmeyle birlikte doğalgazla çalışan çevrim santrallerinin maliyetlerinin yükselmesinin önüne geçilerek elektrik fiyatlarındaki artışın da kontrol altında tutulmaya çalışıldığı düşünülüyor.
- BOTAŞ, Tuz Gölü doğalgaz depolama tesisinin geliştirilmesi için Dünya Bankası ve Asya Altyapı Yatırım Bankası'ndan 1,2 milyar USD tutarında kredi sağladı. Mevcut durumda 550 milyon m³ depolama kapasitesine sahip projenin nihai olarak 5,4 milyar m³ kapasiteye çıkarılması hedefleniyor. Bu kapsamda kredi koşulları uygun önemli bir finansmanın elde edildiği projenin tamamlanmasıyla birlikte Türkiye'nin yıllık doğalgaz tüketiminin %10'unu ve uzun vadede %20'sini depolama hedefine yaklaştığı ifade ediliyor. Ayrıca, enerjide arz güvenliğinin sağlanması çalışmaları kapsamında BOTAŞ'ın Dörtöl ve Saros'ta 2020 yılında faaliyete geçecek yüzer LNG tesisleri için Güney Koreli Hyundai Heavy Industries'e 450 milyon USD değerinde 2 gemi siparişi verdiği Haziran ayında gündemde yer aldı.
- Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (YEKA) kapsamında 1.200 MW büyüklüğe sahip offshore rüzgar santrali kurulmasına yönelik 2018 yılı içerisinde yapılması planlanan ihaleye ilişkin detaylar açıklandı. İhale tavan fiyatının 8,00 USD cent/kWh olarak açıklandığı projede teknoloji maliyetlerine bağlı olarak 2-3 milyar USD'lik bir yatırım tutarına ihtiyacı duyulacağı belirtildi. Daha önce Saros, Gelibolu-Şarköy ve Kiyıköy'ün aday bölgeler olarak açıklandığı projenin ilk aşamada 840 MW'lık bölümünün devreye sokulacağı ve projede yerlilik şartının önceki projelerde olduğu gibi %60 olduğu vurgulandı.
- TCMB'nin Mayıs ayında yayımladığı Sermaye Hareketleri Genelgesi'nde yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üreten lisanslı santraller döviz kredisi kullanan firmalar için döviz geliri aranmasına yönelik şartlardan muaf tutulmuş, lisanssız santraller ise bu ayrıcalıktan yararlanamamıştı. Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu tarafından yapılan açıklamaya göre, bu uygulamanın son dönemde TL cinsi kredi faizlerinin yükseldiği bir konjonktürde toplamda 1,800 MW büyüklüğe sahip 2 milyar USD değerindeki lisanssız santral yatırımlarının askıya alınmasına neden olduğu vurgulandı.

SEKTÖRE BAKIŞ

Kaynak: TEİAŞ, BDDK, EPDK, EPIAŞ

(*) Hidroelektrik (Baraj ve Akarsu), Rüzgar, Jeotermal, Güneş ve Atıklar

RAKAMLARLA İNŞAAT VE KONUT SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Üretim	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	İç Talep	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Yıllık Reel Büyüme ⁽²⁾	% 6,9	-	Ciro Endeksi ⁽³⁾ (yıllık % değişim)	% 35,6	% 43,2
GSYH içindeki Pay ⁽²⁾	% 7,9	-	<i>Bina</i>	% 29,1	% 28,1
<i>yıllık değişim (puan)</i>	0,21	-	<i>Bina Dışı</i>	% 53,7	% 88,2
Yapı Ruhsatı Sayısı ⁽²⁾ (adet)	135.521	-	Tüketici Güven Endeksi ⁽⁴⁾	70,3	-
<i>yıllık % değişim</i>	-% 41,7	-	<i>Konut satın alma ihtimali</i>	% 8,9	-
Yapı Kullanım İzni Sayısı ⁽²⁾ (adet)	200.474	-	Konut Piyasası		
<i>yıllık % değişim</i>	% 2,5	-	Konut Satışları (adet)	119.655	526.619
Sigortalı Çalışan Sayısı ⁽³⁾ (kişi)	2.064.623	-	<i>yıllık % değişim</i>	% 3	-% 5,4
<i>Toplam içindeki pay</i>	% 14,2	-	İpotekli Satışlar (adet)	36.865	154.157
Ortalama Günlük Ücret ⁽³⁾ (TL)	91,9	-	<i>yıllık % değişim</i>	-% 12	-% 26,6
<i>Sektör sıralaması</i>	72/88	-	Diğer Satışlar (adet)	82.790	372.462
Krediler			<i>yıllık % değişim</i>	% 11	% 7,5
Yurt İçi Krediler (milyar TL)	211,2	-	Konut Kredileri (milyar TL)	195,9	-
<i>yıllık % değişim</i>	% 28,2	-	<i>yıllık % değişim</i>	% 9,8	-
<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	% 11,4	-	Konut Fiyatı ⁽³⁾ (yıllık % değişim)	% 10,1	% 3,4
Yurt Dışı Krediler (milyar USD) ⁽³⁾	18,0	-	<i>İstanbul</i>	% 3,8	% 2,7
<i>yılbaşına göre % değişim</i>	% 9,2	-	<i>Ankara</i>	% 6,7	% 0,6
<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	% 15,6	-	<i>İzmir</i>	% 17,5	% 6,1
Takipteki Alacaklar Oranı	% 3,0	-	Yabancıların Gayrimenkul Yatırımları		
			<i>milyar USD</i>	0,6	2,1
			<i>yıllık % değişim</i>	% 15,7	% 8,6

(1) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

(2) 2018 1. çeyrek verisidir. (3) Nisan 2018 (4) Haziran 2018 verisidir.

Not-1: Konut fiyatlarına ait kümülatif veriler, ilgili aydaki fiyat endeksinin yılsonuna göre değişimini göstermektedir.

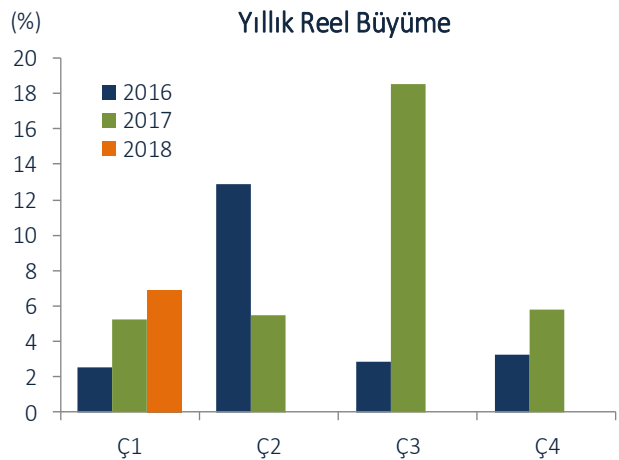
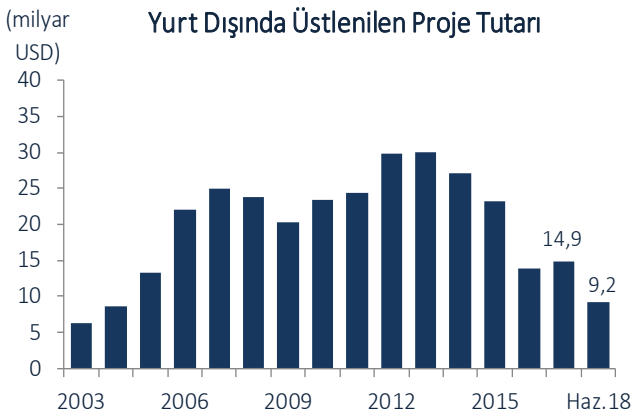
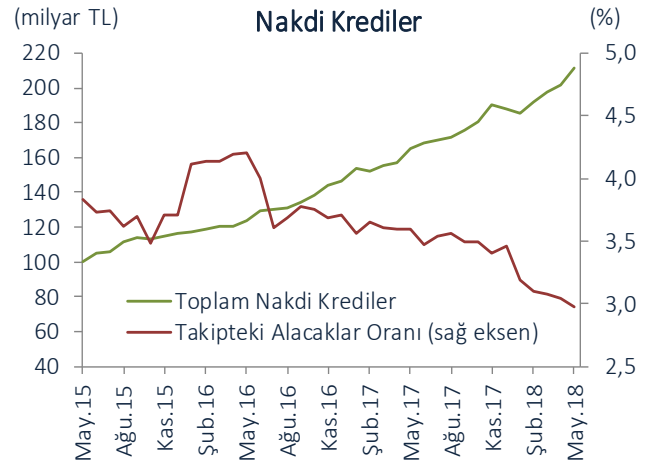
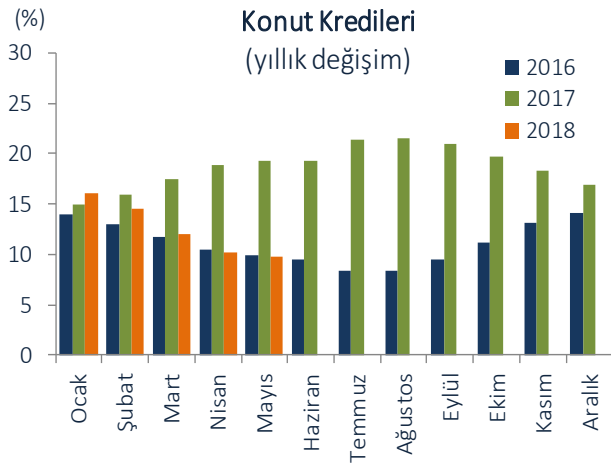
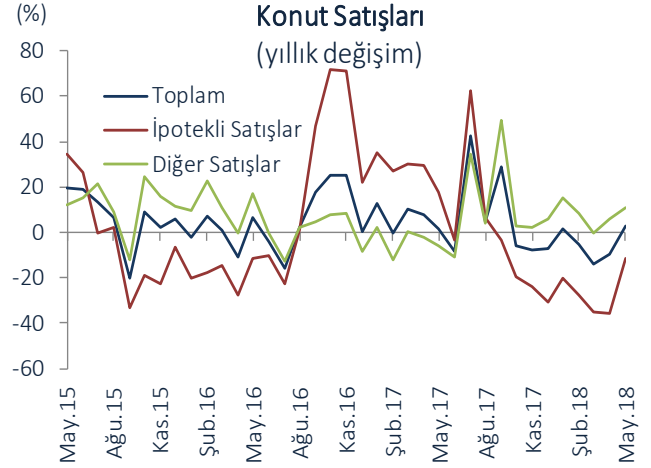
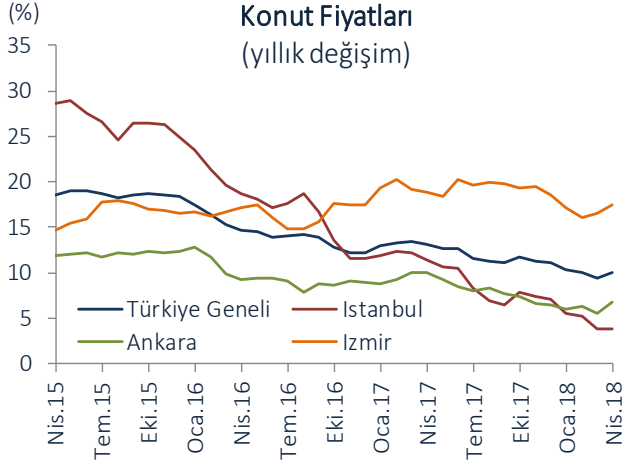
Not-2: Güven endeksleri 0-200 arasında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması iyimserliği, 100'den küçük olması ise kötümserliği göstermektedir.

Kaynak: TCMB, TÜİK, BDDK, Ekonomi Bakanlığı, SGK

GÜNCEL GELİŞMELER

- Türkiye genelinde konut satışları Nisan ayındaki %10'luk düşüşün ardından Mayıs'da yıllık bazda %3 ile sınırlı bir artış kaydetti. Mayıs ayında ipotekli satışlardaki yıllık düşüş %12'ye gerilerken, diğer konut satışları %11 arttı. Mayıs ayında özel sektör ve kamu kesimi tarafından sağlanan kampanyaların da etkisiyle kaydedilen kısmi iyileşmeye rağmen, konut satışları yılın ilk beş ayında yıllık bazda gerilemeye devam etti. Konut sektörünü canlandırmaya dönük geçici önlemlerin stoklarda bir miktar düşüş yaratabileceği ancak, sektör genelinde etkili olan talep kaynaklı durgunluğun ve buna bağlı sorunların önümüzdeki dönemde de devam edeceği tahmin ediliyor.
- TCMB verilerine göre, Nisan'da Türkiye genelinde konut fiyatlarındaki artış oranı yıllık bazda %10,1 oldu. Üç büyük ildeki fiyat gelişmelerine bakıldığında, yıllık bazda fiyat artışının Ankara ve İzmir'de bir miktar ivme kazandığı, İstanbul'da ise değişmediği görüldü. Öte yandan, enflasyondaki artışın hızlandığı ve Haziran'da 15,39'a ulaştığı dikkat alındığında, mevcut talep koşulları çerçevesinde yurt genelinde konut fiyatlarının reel bazda gerilemeye devam edeceği düşünülüyor.
- Nitekim inşaat sektörüne girdi sağlayan sektörlerde faaliyetin yavaşladığı ve ödemeyle ilgili sorunların devam ettiği görülüyor. Türkiye Hazır Beton Birliği tarafından yayımlanan Hazır Beton Endeksi Mayıs Ayı Raporu'na göre, sektörde yaşanan durgunluk belirgin hale gelirken, beklenti endeksi de önümüzdeki döneme ilişkin negatif bir tablo çizdi. Rapora göre, alınan yeni siparişlerdeki azalış ve tahsilat sürecinde yaşanan bozulma Mayıs ayında da devam etti. Hazır beton satışlarındaki düşüş eğilimi yeni inşaat yatırımlarına yönelik iştahın gerilediğini gösterdi. Ayrıca, raporda mevcut projelerin tamamlanması konusunda da bir takım sorunların yaşanabileceğine dikkat çekildi.
- İnşaat Malzemeleri Sanayi Faaliyet Endeksi de benzer şekilde yılın ikinci çeyreğinde sektörün faaliyetlerinde yavaşlamaya işaret etti. Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği tarafından yayımlanan Haziran 2018 Sektör Raporu'na göre, mevcut ve yeni alınan işlerin seviyesinde düşüş yaşandı. Faaliyetlerdeki yavaşlamanın yanı sıra artan maliyetler ve tahsilatta yaşanan sorunlar sektördeki kârlılığı ve nakit akışını olumsuz etkiledi.
- Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi de Haziran'da düşüşünü sürdürerek, önümüzdeki döneme ilişkin beklentilerde henüz bir iyileşme yaşanmadığını gösterdi.

SEKTÖRE BAKIŞ

RAKAMLARLA OTOMOTİV SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Üretim	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	Talep ⁽³⁾	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Üretim (adet)	148.304	711.999	Yerli Otomobil Satışları (adet)	14.568	92.570
<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 4,2</i>	<i>-% 2,2</i>	<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 33,5</i>	<i>-% 3,4</i>
Otomobil Üretimi (adet)	95.677	471.634	İthal Otomobil Satışları (adet)	26.657	183.300
<i>yıllık % değişim</i>	<i>-%8,6</i>	<i>-% 6,9</i>	<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 39,7</i>	<i>-% 12,8</i>
Ticari Araç Üretimi (adet)	52.627	240.365	Yerli Hafif Ticari Araç Satışları (adet)	5.274	39.966
<i>yıllık % değişim</i>	<i>% 5,0</i>	<i>% 8,6</i>	<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 41,9</i>	<i>-% 17,1</i>
Sanayi Üretimi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 3,0	% 5,9	İthal Hafif Ticari Araç Satışları (adet)	4.538	37.512
Kapasite Kullanım Oranı ⁽³⁾	% 84,9	% 85,6	<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 46,1</i>	<i>-% 20,2</i>
Sigortalı Çalışan Sayısı ⁽²⁾ (kişi)	203.047	-	Tüketici Güven Endeksi ⁽³⁾	70,3	-
<i>Toplam içindeki pay</i>	<i>% 1,4</i>	<i>-</i>	<i>Otomobil satın alma ihtimali</i>	<i>% 13,3</i>	<i>-</i>
Ortalama Günlük Ücret ⁽²⁾ (TL)	148,9	-	Krediler		
<i>Sektör sıralaması</i>	<i>21/88</i>	<i>-</i>	Yurt İçi Krediler (milyar TL)	20,4	-
Dış Ticaret			<i>yıllık % değişim</i>	<i>% 22,4</i>	<i>-</i>
İhracat (adet)	116.325	577.820	<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	<i>% 1,1</i>	<i>-</i>
<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 7,4</i>	<i>-% 3,4</i>	Yurt Dışı Krediler ⁽²⁾ (milyar USD)	3,0	-
İhracat (milyar USD)	2,5	12,6	<i>yılbaşına göre % değişim</i>	<i>-% 2,2</i>	<i>-</i>
<i>yıllık % değişim</i>	<i>-% 4,2</i>	<i>% 5,2</i>	<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	<i>% 2,6</i>	<i>-</i>
İthalat (milyar USD)	2,0	8,8	Takipteki Alacaklar Oranı	% 1,3	-
<i>yıllık % değişim</i>	<i>% 9,1</i>	<i>% 19,2</i>			

(1) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

Kaynak: TÜİK, TCMB, OSD, ODD, BDDK

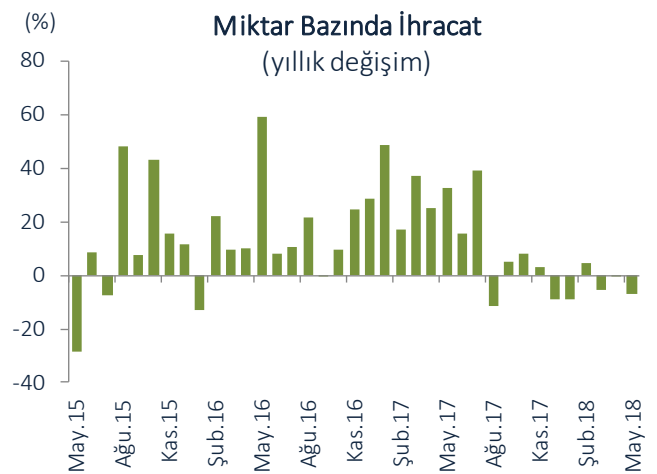
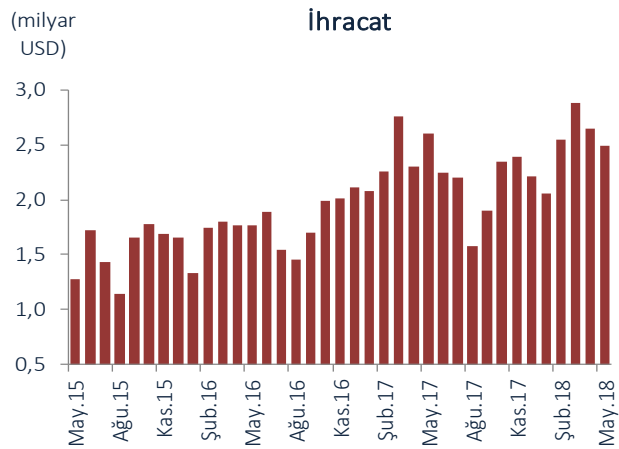
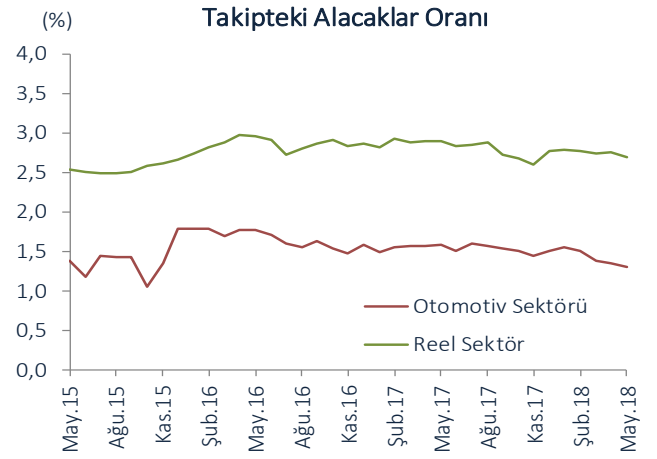
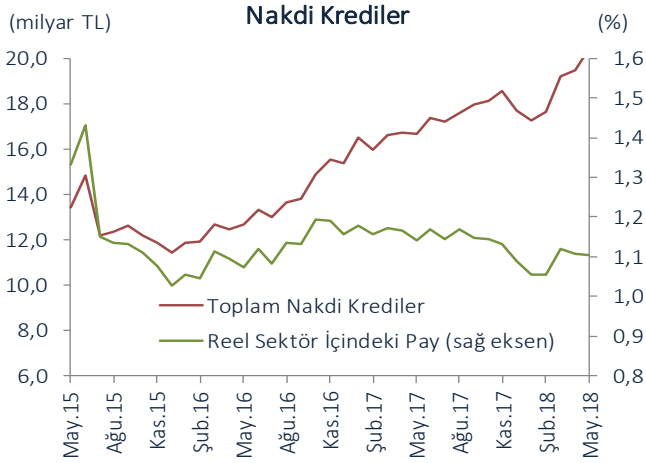
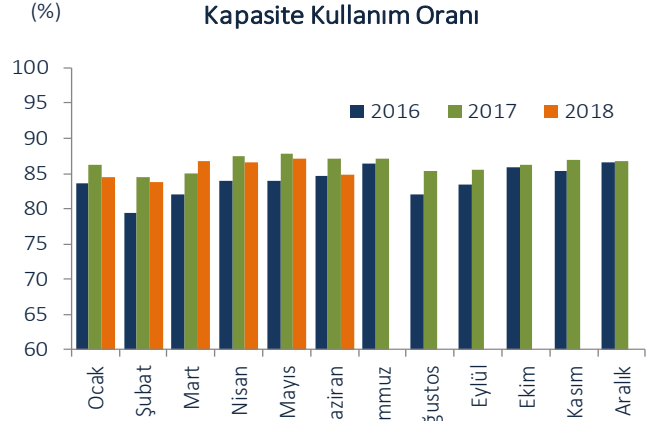
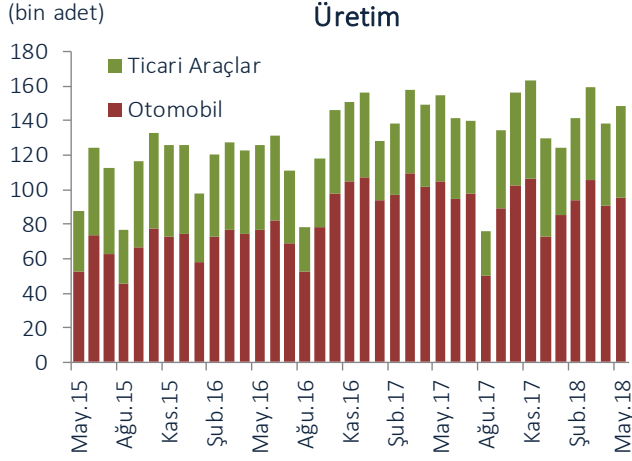
(2) Nisan 2018 verisidir. (3) Haziran 2018 verisidir.

Not: Güven endeksleri 0-200 arasında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması iyimserliği, 100'den küçük olması ise kötümserliği göstermektedir.

GÜNCEL GELİŞMELER

- Büyüme ve ihracat açısından Türkiye ekonomisinin lokomotifi olan otomotiv sektöründe yavaşlama sinyalleri görülüyor. Mayıs ayında yurt içinde otomobil üretimi geçen yıla kıyasla %8,6 oranında daralarak 96 bin adet seviyesinde gerçekleşti. Böylece, sektörde üretim faaliyetleri yıllık bazda art arda altıncı ayda daraldı. Öte yandan, son dönemde kamyon ve kamyonet imalatındaki artışın etkisiyle aktivitenin olumlu seyrettiği ticari araç segmenti yılın ilk beş ayında toplam otomotiv üretimindeki düşüşün daha sınırlı gerçekleşmesini sağladı.
- Üretimden satışlarının önemli kısmını dış pazarlara gerçekleştiren Türk otomotiv sektöründe üretim faaliyetleri dış talep koşulları çerçevesinde şekilleniyor. 2017 yılında en önemli dış pazarı olan Avrupa Birliği'nde gözlenen olumlu ekonomik aktivite çerçevesinde yüksek ihracat artışı yakalayan sektörün dış satışları bu yıl baz etkisi nedeniyle geriliyor. Düşüş eğilimi Mayıs ayında da devam eden adet bazında motorlu kara taşıtları ihracatı yılın ilk beş ayında geçen yılın %3,4 gerisinde kaldı. Değer bazında ihracat ise aynı dönemde euro/dolar paritesindeki gelişmelerle bağlı olarak %17,7 artış kaydetti.
- Son dönemde kurlarda yaşanan yukarı yönlü harekete paralel olarak otomotiv fiyatlarında gözlenen artışın ithal araçların %60'ın üzerinde paya sahip olduğu yurt içi pazara olumsuz yansıdığı görülüyor. Otomotiv pazarında yılın ikinci çeyreğinde yaşanan daralma Haziran ayıyla birlikte hız kazandı. Sektörün ilk çeyrekte geçtiğimiz yıla kıyasla %1,5 oranında artan araç satışları, yılın ikinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %20,5 daraldı. Özellikle hafif ticari araç segmentinde satışların bu dönemde %24,9 azalması dikkat çekerken, otomobil satışlarının da %19,2 oranında gerilediği görüldü. Pazardaki daralma yılın ilk yarısında %11,9 düzeyine ulaştı. Üretici ve distribütör firmaların 2018 yılı genelinde satışların yaklaşık 2017 yılı rakamları düzeyinde gerçekleşeceği yönündeki pazar tahminlerini aşağı yönde revize etmelerinin gerekebileceği düşünülüyor.
- Son dönemde yaşanan küresel ticaret savaşları kapsamında ABD'nin otomobil ve otomobil parçalarının ithalatında gümrük vergilerini arttıracak yeni bir ulusal güvenlik çalışması yürütmesi önemli bir gündem maddesi olarak takip ediliyor. Gerçekleşmesi halinde küresel otomotiv pazarı dengelerini önemli ölçüde etkileme potansiyeli bulunan çalışmayla ilgili olarak başta ABD'nin önde gelen ticaret ortakları Avrupa Birliği, Çin ve Japonya olmak üzere 40'ın üzerinde ülke Dünya Ticaret Örgütü'nde endişelerini dile getiriyor. ABD başkanı Trump 29 Haziran'da yaptığı açıklamada soruşturmanın 3-4 hafta içinde tamamlanacağını söyledi.

SEKTÖRE BAKIŞ

RAKAMLARLA DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Üretim ve Tüketim (milyon ton)	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	Emtia Fiyatları ve Dış Ticaret	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Ham Çelik Üretimi	3,4	15,9	Demir Cevheri (USD/ton)	66,1	-
<i>yıllık % değişim</i>	% 2,2	% 5,0	<i>yıllık % değişim⁽⁴⁾</i>	% 5,9	-% 8,5
Kütük Çelik Üretimi	2,2	10,7	Dış Ticaret ⁽⁵⁾		
<i>yıllık % değişim</i>	-% 0,8	% 4,0	İhracat (milyar USD)	1,4	7,0
Slab Çelik Üretimi	1,1	5,2	<i>yıllık % değişim</i>	% 20,7	% 19,6
<i>yıllık % değişim</i>	% 8,6	% 7,1	İthalat (milyar USD)	2,2	10,0
EAO Tabanlı Tesislerin Üretimi	2,4	11,0	<i>yıllık % değişim</i>	% 32,6	% 37,8
<i>yıllık % değişim</i>	% 3,6	% 7,1	Ciro ⁽²⁾		
BOF Tabanlı Tesislerin Üretimi	1,0	4,9	Yurt içi (yıllık % değişim)	% 41,5	-
<i>yıllık % değişim</i>	-% 1,1	% 0,6	Yurt dışı (yıllık % değişim)	% 13,8	-
Sanayi Üretimi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 5,6	% 10,3	Krediler		
Kapasite Kullanım Oranı ⁽³⁾	% 80,0	% 81,0	Yurt içi Krediler (milyar TL)	74,7	-
Çelik Tüketimi	3,7	15,4	<i>yıllık % değişim</i>	% 30,3	-
Uzun Çelik	1,6	7,0	Sektörel krediler içindeki pay	% 4,0	-
Yassı Çelik	2,0	8,3	Takipteki Alacaklar Oranı	% 3,1	-

(1) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

(2) Nisan 2018 verisidir. (3) Haziran 2018 verisidir.

(4) Kümülatif veri ilgili aya ait fiyatın yılsonuna göre değişimini göstermektedir.

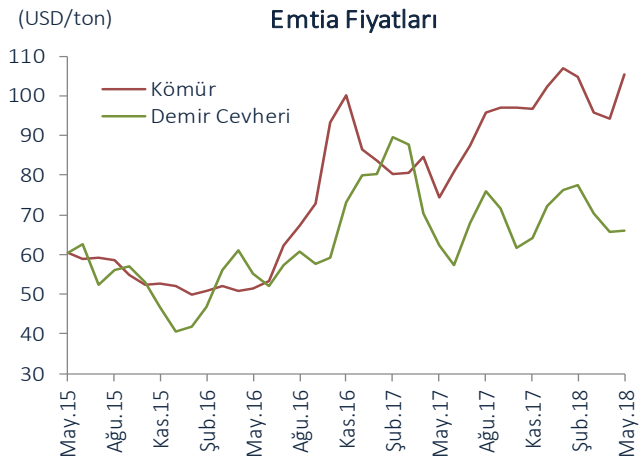
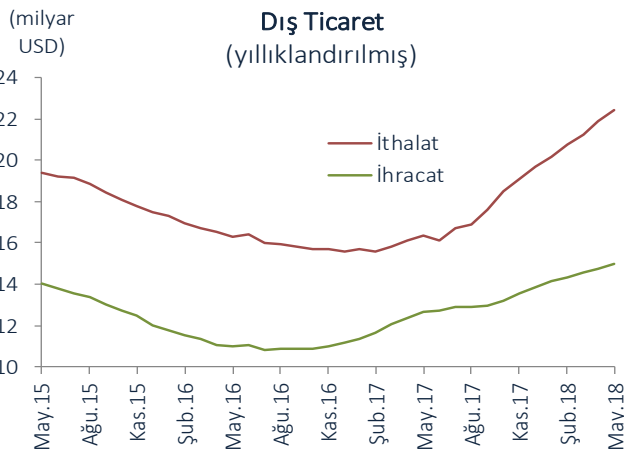
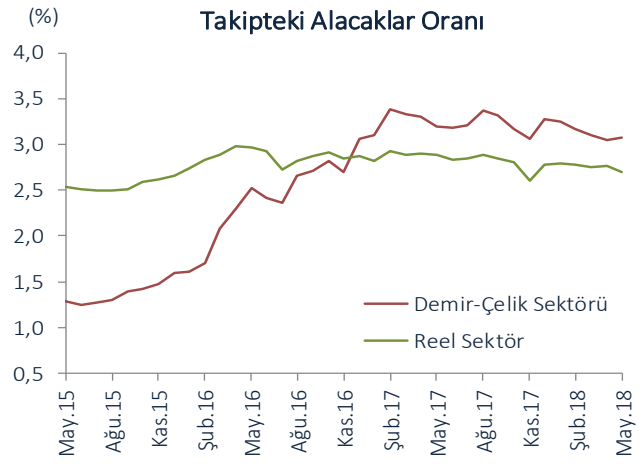
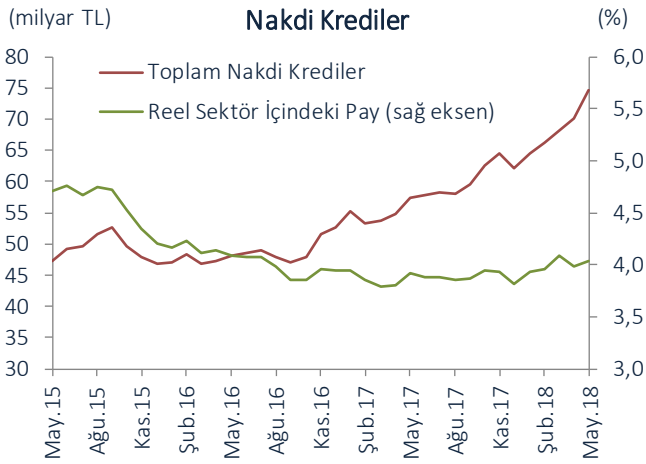
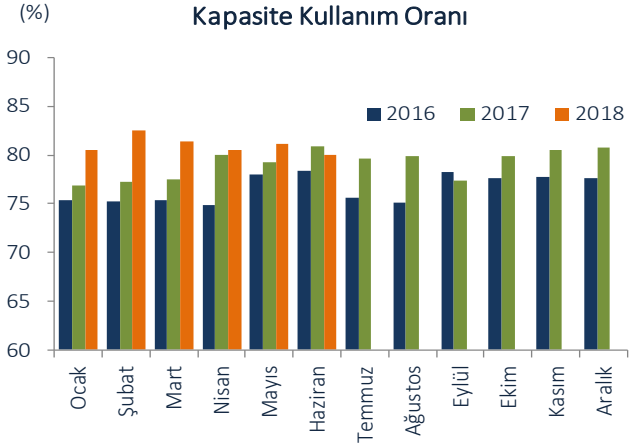
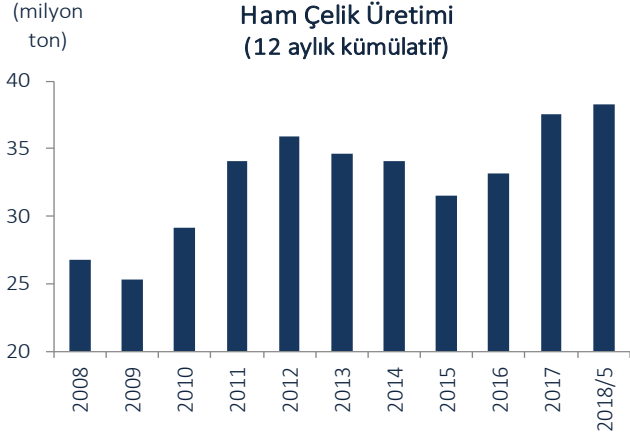
(5) HS 72/73 kodlu ürünleri içermektedir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, Türkiye Çelik Üreticileri Derneği, Dünya Bankası

GÜNCEL GELİŞMELER

- Türkiye'nin ham çelik üretimi Ocak-Mayıs 2018 döneminde yıllık bazda %5 artışla 15,9 milyon ton düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde Türkiye'nin değer bazındaki ihracatının küresel çelik fiyatlarının yükselmesine bağlı olarak %19,6 oranında artış kaydetmesine rağmen miktar bazındaki ihracatının ABD'nin çelik ürünleri ithalatına getirdiği %25 ek gümrük vergisinin etkisiyle yaklaşık %4 gerilediği görüldü. Çelik ürünleri ihracatındaki düşüşe karşın ithalatın miktar bazında %18 artmasıyla birlikte sektörde ihracatın ithalatı karşılama oranı yıllık bazda 13 baz puan gerileyerek %109'a düştü.
- ABD'nin 23 Mart itibarıyla çelik ithalatına uygulamaya başladığı %25'lik ek verginin ardından Türkiye'nin ABD'ye ihracatı Nisan ve Mayıs aylarında yıllık bazda sert bir şekilde geriledi. Böylece, Türkiye'nin ABD'ye çelik ihracatı Ocak-Mayıs döneminde yıllık bazda %43,7 azalırken, Türkiye'nin toplam çelik ihracatı içerisinde ABD'nin payı geçen yılki %11,1 seviyesinden %5,2'ye düştü. Öte yandan, Türkiye'nin 1 Haziran'a kadar ABD'ye çelik ihracatında vergi muafiyetine sahip olan AB, Kanada ve Meksika'ya ihracatının Nisan ve Mayıs aylarında yıllık bazda belirgin bir şekilde yükselmesi, söz konusu ülkeler üzerinden ABD'ye ihracatın devam ettiği şeklinde değerlendirildi. Haziran ayı itibarıyla bu ülkelerin de ek gümrük vergisine tabi olmasıyla birlikte söz konusu imkânın ortadan kalktığı düşünülse de ABD iç pazarında çelik fiyatlarının yükselmesi nedeniyle Türk çelik ihracatçılarının halen ABD'ye çelik satabileceği ve ABD'ye çelik ihracatının 2018 yılının üçüncü ve son çeyreğinde bir miktar toparlanabileceği düşünüyor.
- Çelik İhracatçıları Birliği'nin açıklamalarına göre, Çin çelik ihracatındaki azalma nedeniyle 2017 yılında Güneydoğu Asya pazarına ihracatını artırabilen Türkiye'nin 2018 yılında Batı Afrika, Venezuela ve Panama gibi ülkelere yönelik çelik ihracatının belirgin bir artış kaydetmesi bekleniyor. Küresel çelik fiyatlarının yükselmesinin de etkisiyle Türkiye'nin çelik ihracatını 2018 yılında %30 artışla 15 milyar USD'ye çıkaracağı öngörülüyor.
- Avrupa Birliği (AB) Mart ayında ABD'nin ithalatta ek gümrük vergisi uygulamaya başladığı ürünlerin kendisine yönelmesine engel olmak için mevcut koruma önlemlerini yenileyerek süresini uzatmıştı. AB Komisyonu ayrıca Temmuz ayında AB çelik piyasasında geleneksel arz ve etkili rekabet koşullarını sürdürmek amacıyla ithalat esasına göre belirli bir kotanın üzerindeki çelik ithalatına %25 ek vergi uygulamasını kabul etti. AB'ye çelik ihracatı yapan Çin, Hindistan, Rusya, Güney Kore, Türkiye ve Ukrayna gibi ülkelerin söz konusu önlemden olumsuz etkilenebileceği düşünüyor.
- Ekonomi Bakanlığı, Haziran ayında Türkiye'de üretimi bulunmayan demir-çelik ürünleri de dâhil olmak üzere 1.882 ürünün ithalatında uygulanan gümrük vergilerini sıfırladı. Yönetmelik çerçevesinde Türk sanayisinin düşük fiyattan hammadde sağlayarak uluslararası rekabet gücünün artırılması amaçlanıyor.

SEKTÖRE BAKIŞ

RAKAMLARLA LOJİSTİK SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Karayolu Yük Taşımacılığı	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	Yıllık % Değişim ⁽²⁾	Krediler	Aylık
Türk Araçları ile İhracat (sefer)				Tutar (milyon TL)	
Irak	37.267	179.515	-%11,7	Demiryolu Taşımacılığı	1.302
Suriye	9.757	44.738	-%27,1	Karayolu Yük Taşımacılığı	17.059
Almanya	8.335	40.295	%2,6	Denizyolu Taşımacılığı	16.162
Toplam	103.548	496.953	-%4,6	Havayolu Taşımacılığı	14.558
Türk Araçları ile İthalat (sefer)				Diğer Taşımacılık ve Depolama	36.049
Almanya	8.496	40.990	%1,6	Yıllık % Değişim	
Irak	6.158	26.826	-%17,3	Demiryolu Taşımacılığı	21,7
İtalya	4.983	23.829	-%8,1	Karayolu Yük Taşımacılığı	26,9
Toplam	39.227	187.508	%2,6	Denizyolu Taşımacılığı	9,7
Denizyolu Taşımacılığı				Havayolu Taşımacılığı	69,1
Türk Gemileri ile İhracat (milyon ton)	1,4	6,6	%1,5	Diğer Taşımacılık ve Depolama	49,5
Türk Gemileri ile İthalat (milyon ton)	1,9	9,1	-%0,6	Takipteki Alacaklar Oranı (%)	
Baltık Kuru Yük Endeksi	1.293	1.210	%20,9	Demiryolu Taşımacılığı	0,8
Havayolu Taşımacılığı⁽³⁾				Karayolu Yük Taşımacılığı	2,7
Yolcu Sayısı (milyon)	19,6	97,6	%16,2	Denizyolu Taşımacılığı	5,4
Taşınan Yük miktarı (bin ton)	334	1.738	%13,4	Havayolu Taşımacılığı	0,1
				Diğer Taşımacılık ve Depolama	0,8

(1) Yılbaşımdan ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

(2) Kümülatif değerdeki değişim.

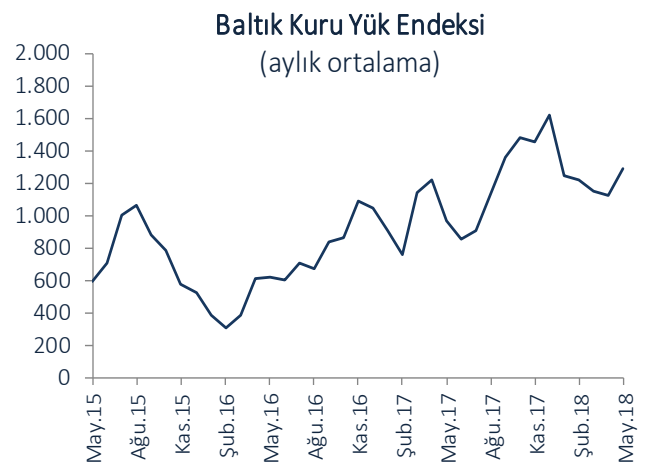
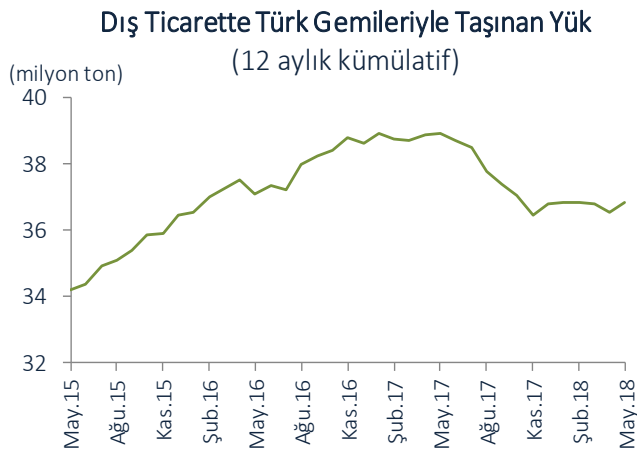
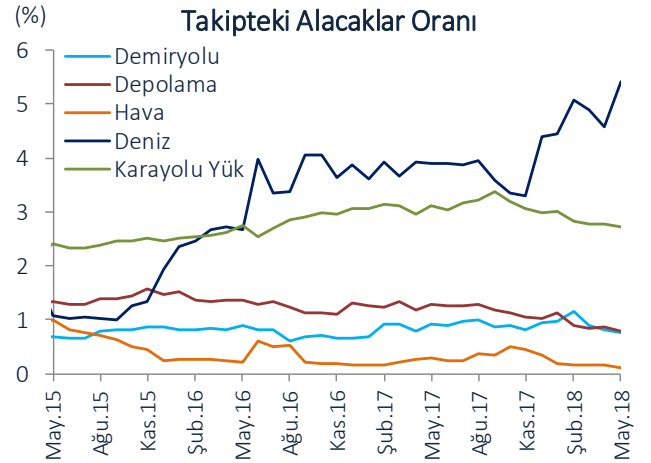
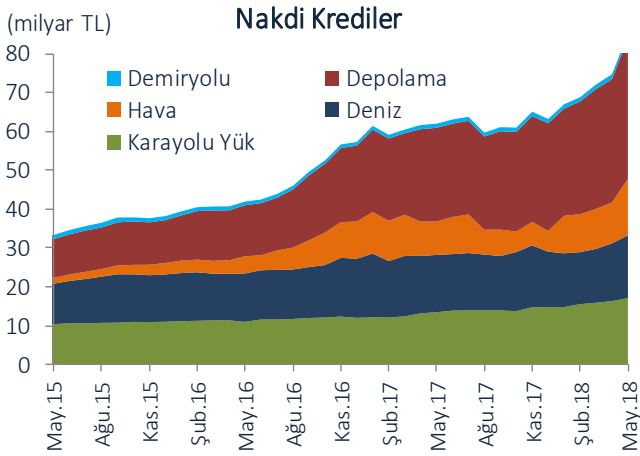
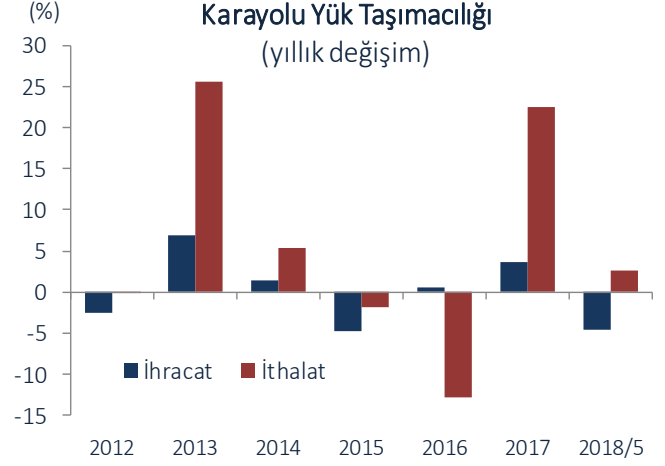
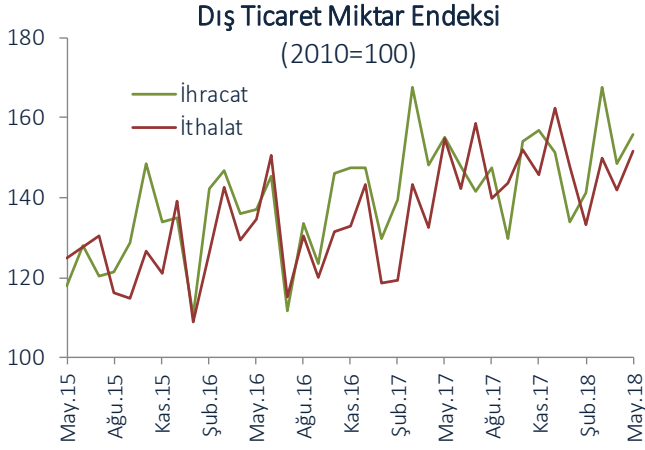
(3) Haziran 2018 verisidir.

Kaynak: UND, DHMI, Reuters, UDHB, BDDK

GÜNCEL GELİŞMELER

- Türkiye'nin jeostratejik potansiyeli küresel üretimin Doğu Avrupa'ya kayması ve Çin'in global ölçekte izlediği ulaştırma politikaları sayesinde belirginleşiyor. Bu çerçevede, yabancı lojistik şirketlerinin Türkiye'ye yönelik ilgisi günden güne artıyor. Mevcut yabancı şirketlerin özellikle denizyolu taşımacılığında yeni hatlar açarak faaliyetlerini hızlandırdıkları görülürken aynı zamanda pazara yeni oyuncular da giriyor. Mart ayında ilk ofisini açan İngiliz lojistik devi Trans Global Projects'in ardından Haziran ayında Romanya merkezli P&O Ferrymasters da sektöre giriş yaptı. Ayrıca, Hong Kong merkezli Kerry Logistics 50 TIR'lık yatırımla Çin-Türkiye arasında yeni bir demir ve karayolu hattı açıyor.
- Havayolu taşımacılığı sektöründe 2017 yılında gözlenen olumlu seyir bu yıl da devam ediyor. Ocak-Haziran 2018 döneminde havayolu ile taşınan yük sayısı yıllık bazda %13,4 artarken turizm sektöründeki hızlanmaya paralel olarak taşınan yolcu sayısındaki artış %16,2 olarak gerçekleşti.
- Son dönemde tarım ürünlerinin arzında yaşanan kısa vadeli şokların gıda fiyatları ve enflasyona yönelik etkilerinin hafifletilmesi açısından lisanslı depoculuk faaliyetleri önem teşkil ediyor. Mevcut durumdaki uygulamaya göre sektörde depo kiralalarının yarısının karşılandığı belirtilirken, önümüzdeki dönemde bu alanda verilen teşviklerin artırılarak kira bedellerinin tamamının devlet tarafından karşılanacağı ifade ediliyor. Ayrıca, lisanslı depoculuk sistemi kapsamındaki 2 milyon tonluk kapasitenin süren yatırımların devreye alınmasıyla birlikte 10 milyon tona ulaşması bekleniyor.

SEKTÖRE BAKIŞ

Kaynak: TÜİK, BDDK, Reuters, UND, UHDB

RAKAMLARLA TEKSTİL, HAZIR GIYIM VE DERİ SEKTÖRLERİ (MAYIS 2018)

Üretim ve Tüketim	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	Dış Ticaret	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Tekstil			Tekstil		
Sanayi Üretimi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 4,0	% 8,0	İhracat (milyon USD)	1.195	5.909
Kapasite Kullanım Oranı ⁽³⁾	% 81,1	% 80,9	<i>yıllık % değişim</i>	% 10,5	% 10,0
Ciro Endeksi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 18,7	% 19,7	Hazır Giyim		
Hazır Giyim			İhracat (milyon USD)	1.142	5.704
Sanayi Üretimi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 13,4	% 13,6	<i>yıllık % değişim</i>	% 4,3	% 8,8
Kapasite Kullanım Oranı ⁽³⁾	% 81,2	% 80,0	Deri		
Ciro Endeksi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 28,5	% 26,2	İhracat (milyon USD)	111	614
Deri			<i>yıllık % değişim</i>	% 13,4	% 21,2
Sanayi Üretimi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 3,0	% 10,4	Krediler		
Kapasite Kullanım Oranı ⁽³⁾	% 60,0	% 60,2	Tekstil ve Hazır Giyim		
Ciro Endeksi ⁽²⁾ (yıllık % değişim)	% 25,6	% 27,2	Yurt İçi Krediler (milyar TL)	78,9	-
Yıllık Üretici Enflasyonu⁽³⁾ (%)			<i>yıllık % değişim</i>	% 29,2	-
Tekstil	% 21,7	% 15,7	<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	% 4,3	-
Hazır Giyim	% 13,1	% 6,9	Takipteki Alacaklar Oranı	% 3,0	-
Deri	% 12,6	% 11,5	Deri		
			Yurt İçi Krediler (milyar TL)	4,3	-
			<i>yıllık % değişim</i>	% 29,1	-
			<i>Sektörel krediler içindeki pay</i>	% 0,2	-
			Takipteki Alacaklar Oranı	% 5,5	-

(1) Yılbaşından ilgili aya kadar olan zamanı kapsamaktadır.

(2) Nisan 2018 verisidir.

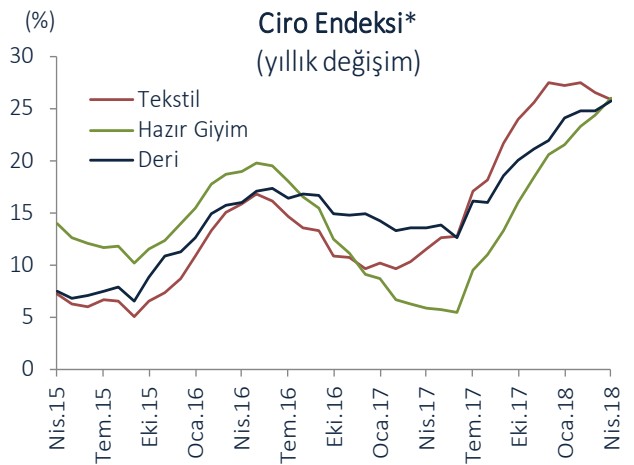
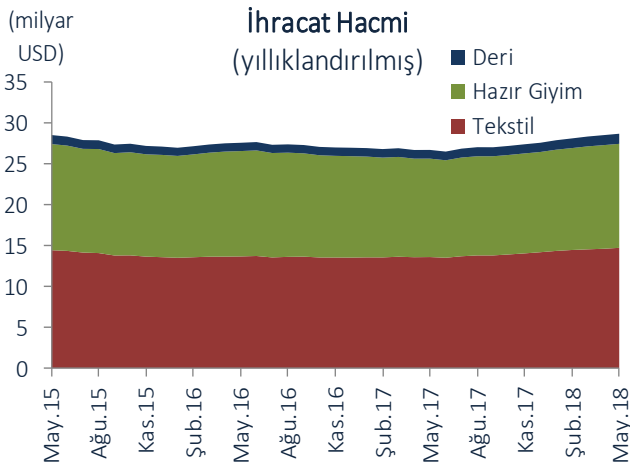
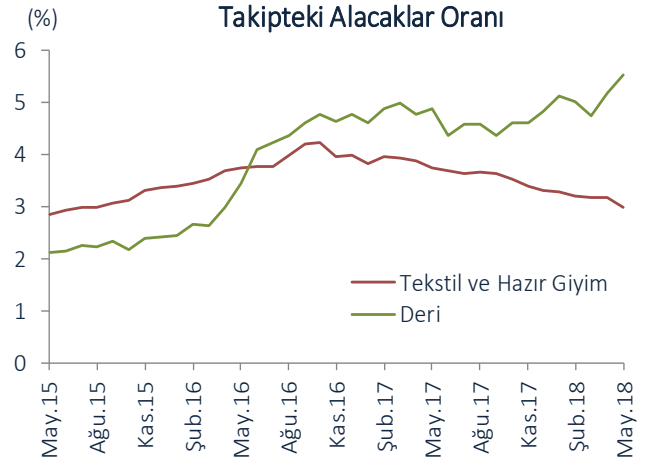
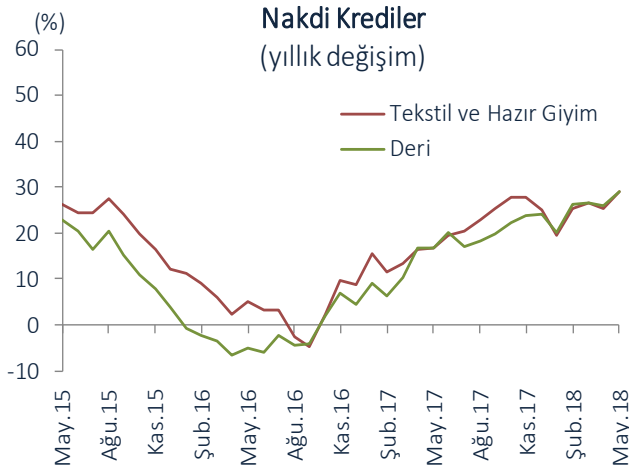
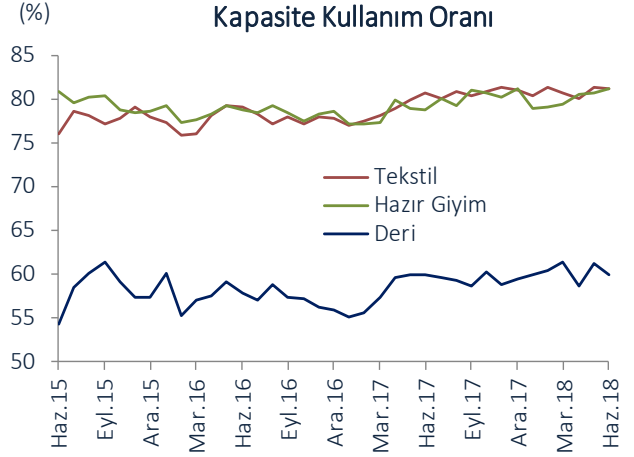
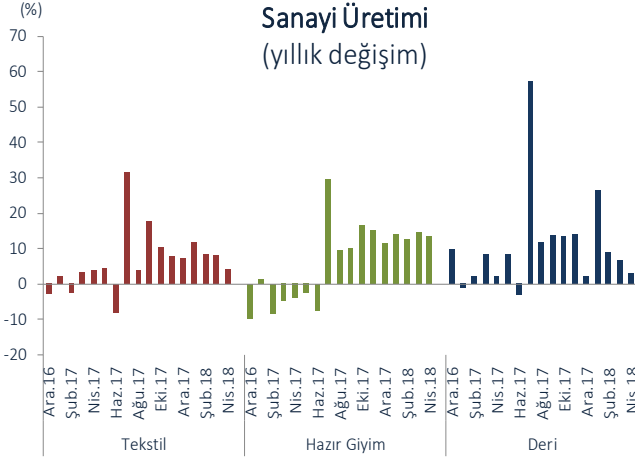
(3) Haziran 2018 verisidir.

Kaynak: TÜİK, TCMB, BDDK

GÜNCEL GELİŞMELER

- Mayıs ayında tekstil ve deri sektörlerinde yıllık üretim artışı belirgin şekilde yavaşladı. Öte yandan, Haziran ayında kapasite kullanım oranının her iki sektörde de artması, üretimde bir miktar toparlanma yaşanmış olabileceğine işaret etti. Hazır giyim sektöründe ise yıllık üretim artışı kısmen yavaşlamakla birlikte güçlü görünümünü korudu. Kapasite kullanımındaki artış ve ciro büyümesinin devam etmesi de sektördeki olumlu performansın sürdüğüne işaret etti.
- Enflasyon gelişmelerine bakıldığında, hazır giyim ve deri sektörlerinde fiyat artışlarının Haziran itibarıyla %23,7 seviyesine ulaşan yıllık üretici enflasyonunun oldukça altında kaldığı görüldü. Bu durum, maliyet artışlarının talep koşulları sebebiyle yurt içi fiyatlara henüz tam olarak yansıtılmadığına işaret etti. Öte yandan, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, Nisan ayında her iki sektörde de yurt içi ciro artışı güçlü bir seyir izledi. Söz konusu ciro artışının bir kısmının bu dönemde giyim ve ayakkabı grubunda yaşanan fiyat artışlarından kaynaklandığı anlaşılıyor.
- Tekstil sektöründe ise yıllık enflasyon %21,7 ile Yİ-ÜFE'nin altında ancak yakın bir seviyede gerçekleşerek iç piyasada talebin görece güçlü seyrettiğini gösterdi.
- Dış talep koşullarına bakıldığında, tekstil sektörünün ihracatı Mayıs'ta yıllık bazda %10,5 ile güçlü bir artış sergiledi. Aynı dönemde deri sektörünün ihracatının bir miktar ivme kaybettiği ancak yükselişini sürdürdüğü gözlemlendi. Diğer taraftan, hazır giyim ihracatındaki büyüme hız kesti. İhracatının yaklaşık %70'ini Avrupa ülkelerine yapan hazır giyim sektöründe miktar bakımından ihracat büyümesinin ise bu dönemde yatay seyrettiği gözlemlendi.
- Basında yer alan haberlere göre, Bursa'da faaliyet gösteren Teknoloji Koordinasyon ve Ar-Ge Merkezi'nde yapılacak çalışmalar sayesinde, daha önce yurt dışında gerçekleştirilen tekstile yönelik testlerin yurt içine kaydırılması hedefleniyor. Böylece, ilgili işlemlerden kaynaklanan maliyetlerin azalacağı belirtiliyor. Ayrıca, söz konusu merkezde test işlemlerinin yanı sıra katma değeri artırmak amacıyla tekstil ürünlerine yönelik kapsamlı Ar-Ge faaliyetlerinin yapıldığı vurgulanıyor.

SEKTÖRE BAKIŞ

(*) 12 aylık ortalamalar
Kaynak: TÜİK, TCMB, BDDK

RAKAMLARLA PERAKENDE TİCARET SEKTÖRÜ (NİSAN 2018)

Yurt İçi Pazar	Aylık ⁽¹⁾	Kümülatif ⁽²⁾	Talep	Aylık
Perakende Sektörü Satış Hacim Endeksi	%8,0	%8,7	Tüketici Güven Endeksi ⁽³⁾	70,3
Gıda	% 9,0	% 8,9	Perakende Ticaret Güven Endeksi ⁽³⁾	94,4
Gıda dışı (akaryakıt hariç)	% 7,1	% 8,3	3 ay sonrası satış beklentisi	101,0
Elektronik Eşya ve Bilgisayar	% 10,0	% 12,1	İstihdam	
Mobilya, Beyaz Eşya ve Diğer	-% 0,8	% 1,4	Sigortalı Çalışan Sayısı (kişi)	1.313.157
Tekstil, Giyim ve Ayakkabı	% 11,0	% 9,7	Toplam İçindeki Pay	% 9,0
Eczacılık, Tıbbi Ürünler ve Kozmetik	% 11,2	% 11,5	Ortalama Günlük Ücret (TL)	87,1
Posta ve İnternet Yoluyla Ticaret	% 12,4	% 13,9	Sektör Sıralaması	78/88
AVM Endeksleri⁽⁴⁾			Krediler⁽⁴⁾	
Ciro Endeksi	% 13,9	% 17,1	Yurt İçi Krediler (milyar TL)	97,0
Verimlilik Endeksi (ciro/m ²)			yıllık % değişim	% 19,7
İstanbul	% 15,5	% 20,4	Sektörel krediler içindeki pay (%)	% 5,2
Anadolu	% 12,5	% 14,3	Takipteki Alacaklar Oranı	% 3,9
Ziyaret Sayısı Endeksi	-% 3,1	-% 1,8		

(1) Yıllık % değişim

Kaynak: AYD, BDDK, SGK, TÜİK

(2) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

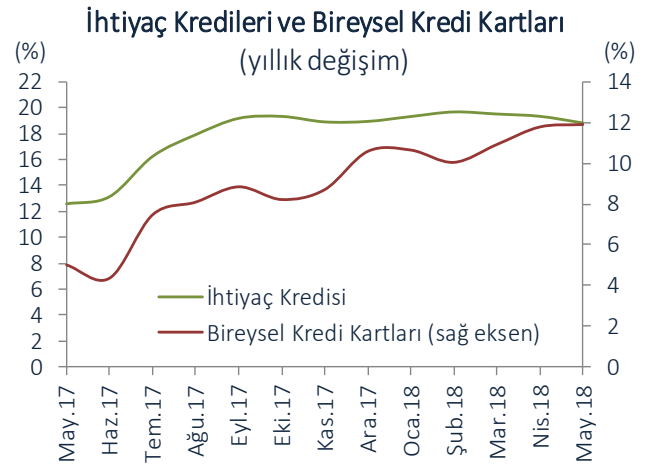
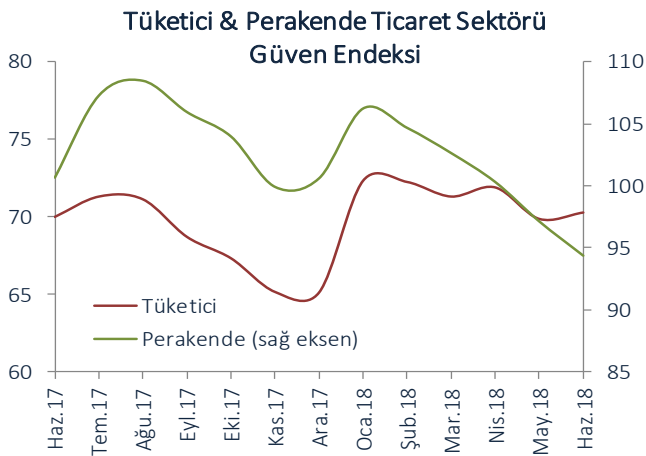
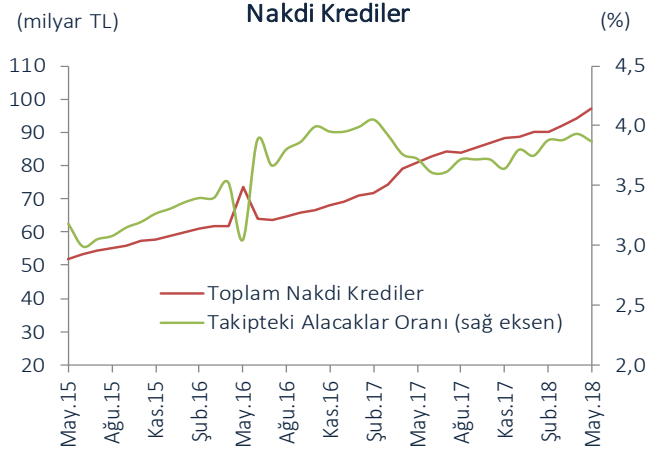
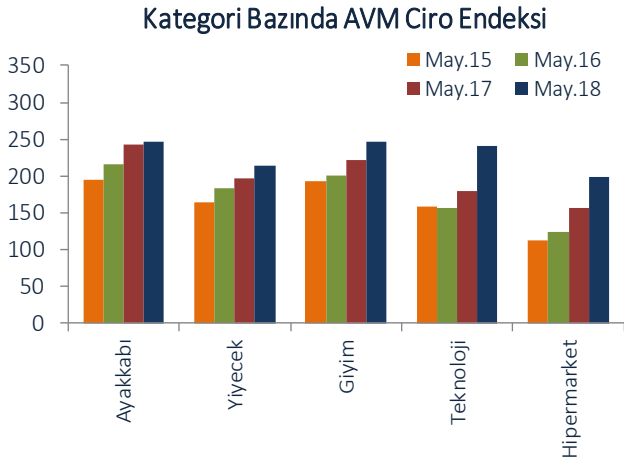
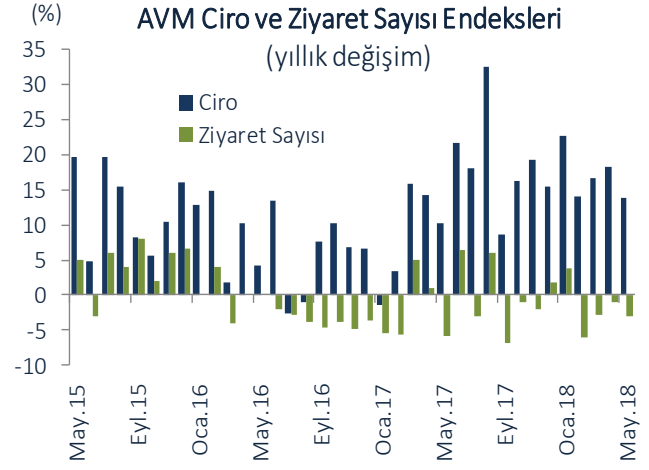
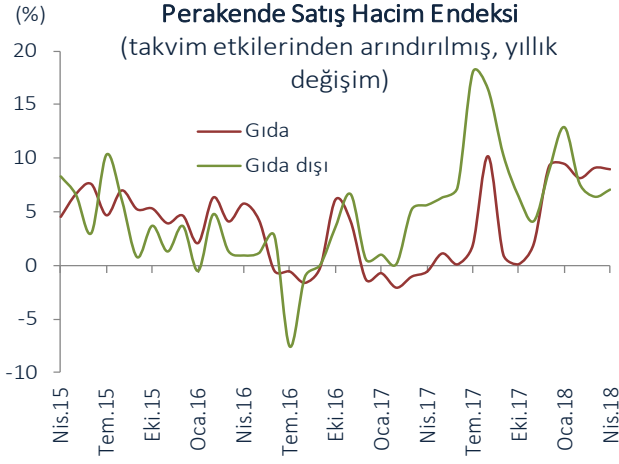
(3) Haziran 2018 verileridir. (4) Mayıs 2018 verileridir.

Not: Güven endeksleri 0-200 arasında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması iyimserliği, 100'den küçük olması ise kötümserliği göstermektedir.

GÜNCEL GELİŞMELER

- Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre perakende sektörü satış hacmi Nisan'da yıllık bazda %8 arttı. Bu dönemde gıda grubunda satışlar %9 ile yıllık bazda güçlü bir artış sergiledi. Gıda dışı grupta mobilya ve beyaz eşya satışları önceki aya göre toparlanmakla birlikte, yıllık bazda düşüşünü sürdürdü. Bu grupta Nisan ayında özellikle tekstil, giyim ve ayakkabı satışlarındaki büyümenin ivme kazandığı izlendi.
- Mayıs'ta AVM ciroları geçen yılın aynı dönemine göre %13,9 arttı. Kategori bazında incelendiğinde, yıllık bazda en hızlı ciro artışı, döviz kuru artışına bağlı fiyat hareketlerinin de etkisiyle teknoloji ürünlerinde kaydedildi. Bu grubu, gıda alışverişlerinin ağırlıkta olduğu hipermarket kategorisi izledi. Mayıs ayında gıda ve hipermarket alışverişlerinde Ramazan ayının da etkili olduğu gözlemlendi.
- Giyim ve ayakkabı grubunda yüksek oranlı fiyat artışlarının yaşandığı Mayıs ayında, ayakkabı cirolarının %2 ile sınırlı bir artış kaydetmesi dikkat çekti. Bu grupta yeni sezon ürünlerin piyasaya çıkmasına bağlı olarak oluşan fiyat artışının, tüketim iştahını bir miktar sınırladığı görüldü. İndirim sezonunun başlamasıyla giyim ve ayakkabı harcamalarında artış bekleniyor.
- Öte yandan, cirolardaki artışa karşın AVM ziyaret sayısı endeksindeki gerilemenin sürdüğü görülüyor. Endeksin yıllık bazda gelişimi incelendiğinde, tüketici güvenindeki gerilemeyle birlikte AVM'leri ziyaret eden kişi sayısında Şubat'tan bu yana devamlı olarak azalış yaşandığı dikkat çekiyor. Bu gelişimde, internet alışverişlerinin perakende sektöründe ağırlığını artırmasının da etkili olabileceği düşünülüyor. Diğer taraftan, değişen yaşam tarzı çerçevesinde, yeme-içme ve eğlence amaçlı ziyaretler paralelinde AVM'lere yönelik ilginin orta vadede süreceği öngörülüyor.
- Tüketim harcamalarının önümüzdeki dönemdeki seyrine bakıldığında ise, öncü göstergeler iç talepte görece bir ivme kaybına işaret ediyor. 2018'e güçlü bir artışla başlayan ancak Şubat ayından bu yana aşağı yönlü bir seyir izleyen perakende ticaret sektörü güven endeksi, hanehalkının tüketim iştahının gerilediği sinyalini veriyor. Son dönemde hızla artan enflasyonun yanı sıra yılın geri kalanında tüketim ve ithalata yönelik vergi oranlarında beklenen artışların da gelirler üzerinde olumsuz etki yaratacağı tahmin ediliyor.

SEKTÖRE BAKIŞ

Kaynak: AYD, TÜİK, BDDK

RAKAMLARLA BEYAZ EŞYA SEKTÖRÜ (MAYIS 2018)

Üretim	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾	İç Talep	Aylık	Kümülatif ⁽¹⁾
Toplam Üretim (bin adet)	2.574	11.579	Yurt içi Satışlar (bin adet)	819	3.177
Yıllık % değişim	% 5,6	-% 1,9	Yıllık % değişim	% 9,3	-% 13,7
Kapasite Kullanım Oranı ⁽²⁾	% 78,7	% 76,6	Yurt içi Ciro Endeksi ⁽³⁾ (yıllık % değişim)	% 27,1	% 28,9
Sigortalı Çalışan Sayısı ⁽³⁾ (kişi)	148.156	-	İthalat (bin adet)	110	358
Toplam içindeki pay	% 1,0	-	Yıllık % değişim	% 6,9	-% 44,2
Ortalama Günlük Ücret ⁽³⁾ (TL)	124,7	-	DTM Satın Alma Eğilimi ⁽²⁾⁽⁴⁾ (aylık % değişim)	-% 8,4	-
Sektör sıralaması	38/88	-	Konut Satışları (yıllık % değişim)	% 2,7	-% 5,4
Krediler	Dış Talep				
Toplam Nakdi Krediler (milyar TL)	26,0	-	İhracat (bin adet)	1.853	8.356
Yıllık % değişim	% 28,1	-	Yıllık % değişim	% 7,3	% 8,6
Sektörel krediler içindeki pay	% 1,4	-	İhracat (milyon USD)	262	995
Takipteki Alacaklar Oranı	% 2,7	-	Yıllık % değişim	% 6,6	% 17,3

(1) Yılbaşından ilgili ay sonuna kadar olan zamanı kapsamaktadır.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TÜİK, BDDK, TCMB, SGK

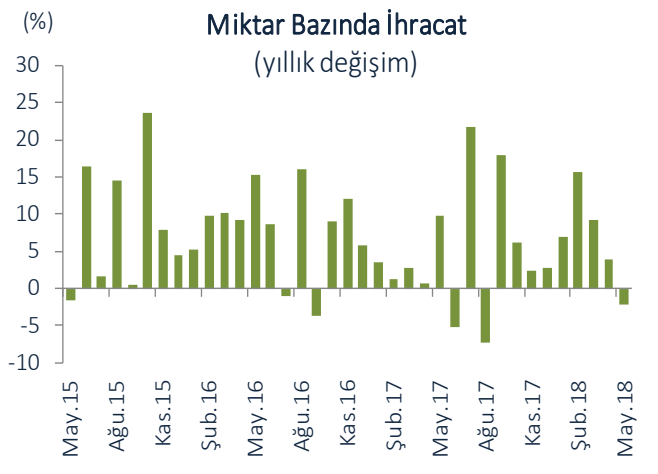
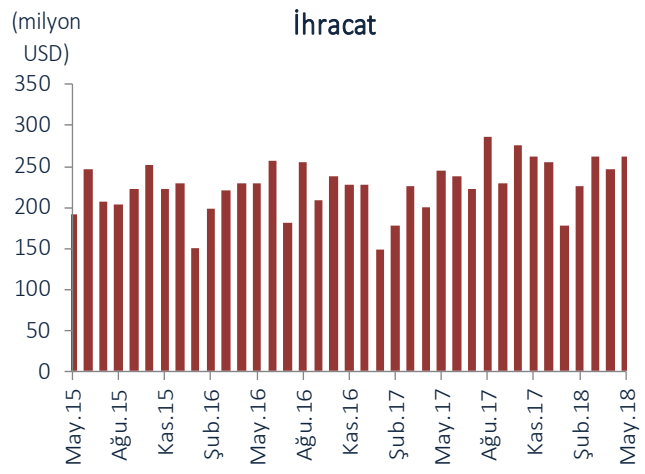
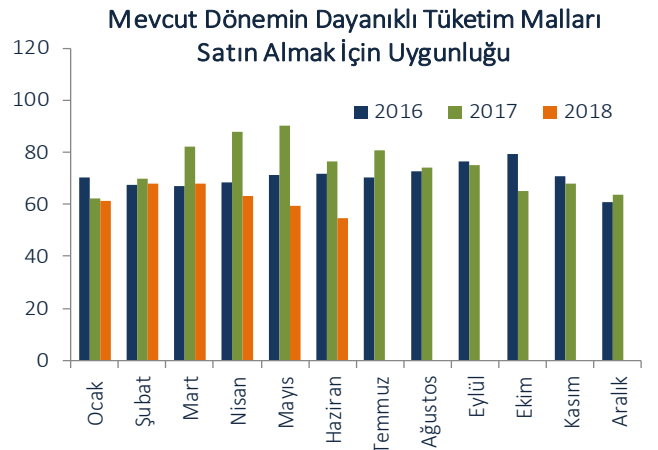
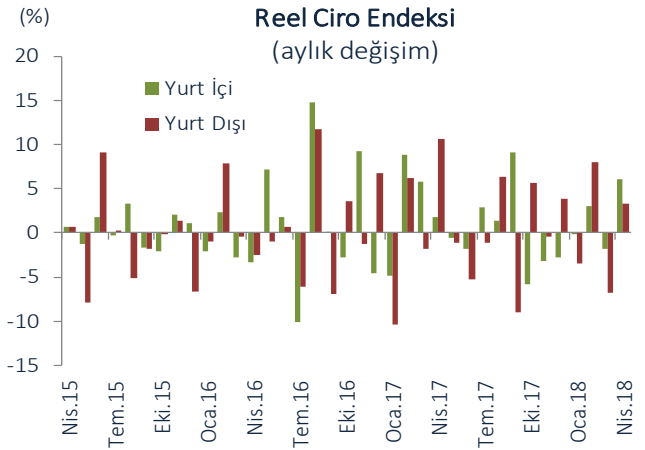
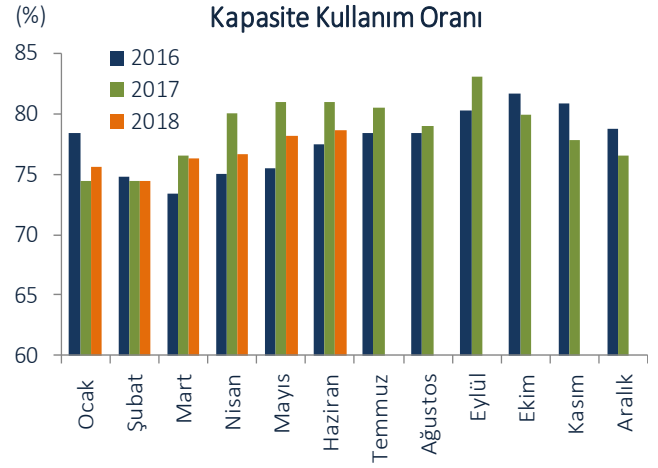
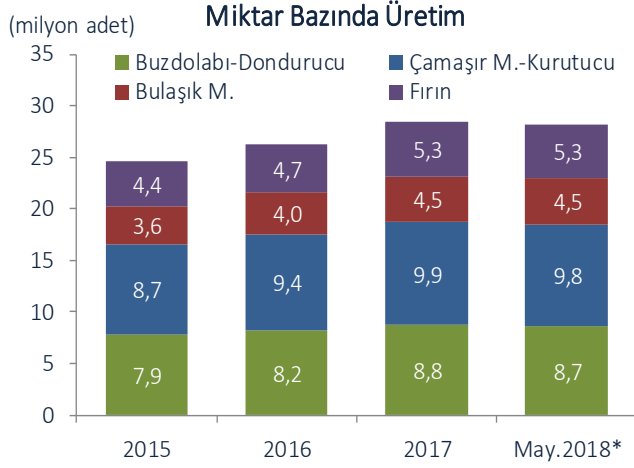
(2) Haziran 2018 verisidir. (3) Nisan 2018 verisidir.

(4) Tüketici güven endeksinin alt kalemlerinden olan "mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğu"nu ifade etmektedir.

GÜNCEL GELİŞMELER

- Beyaz eşya sektöründe yurt içi satışlar Ocak-Mayıs döneminde yıllık bazda %13,7 oranında gerileyerek 3,2 milyon adede düştü. Üretimin aynı dönemde %1,9 azalarak 11,6 milyon adet olarak gerçekleştiği sektörde ihracat ise, %8,6 oranında genişleyerek 8,4 milyon adede yükseldi, ihracattaki artış sektör performansının bir miktar toparlanmasına olanak sağladı. Böylece, ihracatın üretim içerisindeki payı yılın ilk 5 ayda %72,2 olarak gerçekleşmiş oldu.
- Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği, beyaz eşya sektöründe üretimin 2018 yılında ekonomik büyümeye paralel olarak %4-5 civarında artacağını beklediklerini açıkladı. Ayrıca, son dönemde yurt içinde ekonomik aktiviteye ilişkin olumsuz görünümün sektörü doğrudan etkileyeceği vurgulandı. Önümüzdeki günlerde ek vergiler nedeniyle hammadde ithal maliyetlerindeki artışın sektörde üretim maliyetlerini yükseltmesi beklenirken, üretim faaliyetlerinde daralmaya neden olabilecek bu durumun özellikle yan sanayi tarafında büyük sıkıntılar doğurabileceği ifade edildi.
- İstanbul Sanayi Odası tarafından 2017 yılına ilişkin yayımlanan Türkiye'nin en büyük 500 sanayi şirketi sıralamasında beyaz eşya firmaları yine ön planda yer aldı. Sektörden Arçelik, BSH Ev Aletleri, Vestel Beyaz Eşya, Indesit ve Sersim Dayanıklı Tüketim Malları firmalarının öne çıktığı listede firmaların üretimden net satışları 2017 yılında %18,8 oranında artış kaydederek 23,9 milyar TL oldu. Firmaların net satışlarının İSO 500 içerisindeki payı %3,7 olarak gerçekleşti.
- Sac, bakır, alüminyum ve plastik gibi girdilerde ithalata bağımlı olan beyaz eşya sektöründe hammadde ithalatı USD cinsi yapılırken sektör ihracatının EUR cinsi yapılması, sektörün EUR/USD paritesindeki değişimden doğrudan etkilenmesine neden oluyor. 2018 yılı içerisinde paritedeki aşağı yönlü hareketin döviz riskinden koruma yapamayan firmaların kârlılıklarını negatif yönde etkilediği değerlendiriliyor.
- ABD'nin Temmuz ayı içerisinde Çin'den ithal edilen 200 milyar USD tutarındaki ürünlere yönelik açıkladığı %10'luk ek vergi kapsamında buzdolabı da yer aldı. Çin'den sonra dünyanın en büyük beyaz eşya üreticisi olan Türkiye'nin bu kapsamda ABD pazarındaki payını artırabileceği değerlendiriliyor. ABD, 2017 yılında Türkiye'nin buzdolabı ihracatında %8 pazar payıyla 4. sırada yer almıştı. Öte yandan, İran, Haziran ayı içerisinde 1.339 farklı ürünün ülke içinde üretilebileceğini gerekçe göstererek ithalatını yasakladı. Beyaz eşya ürünlerinin de bulunduğu listenin, 2017 yılında İran'a ihracatı 50,6 milyon USD (%1,1) ile çok düşük bir seviyede olan beyaz eşya sektörü açısından endişe yaratmayacağı değerlendiriliyor.

SEKTÖRE BAKIŞ

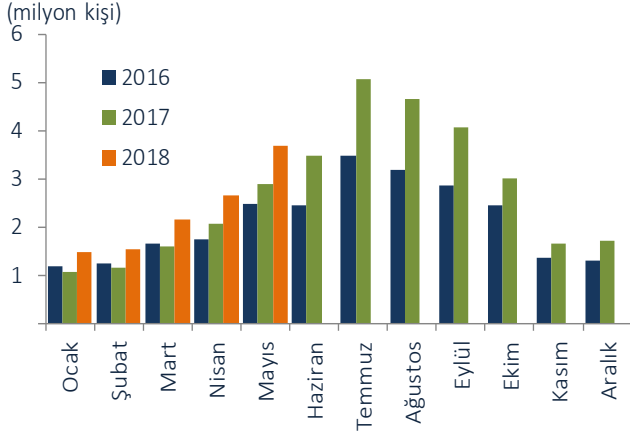

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TÜİK, BDDK, TCMB

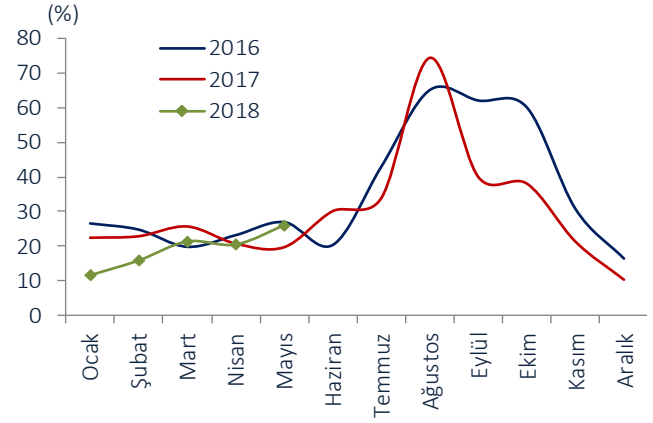
(*) yıllıklandırılmış

SEKTÖRE BAKIŞ

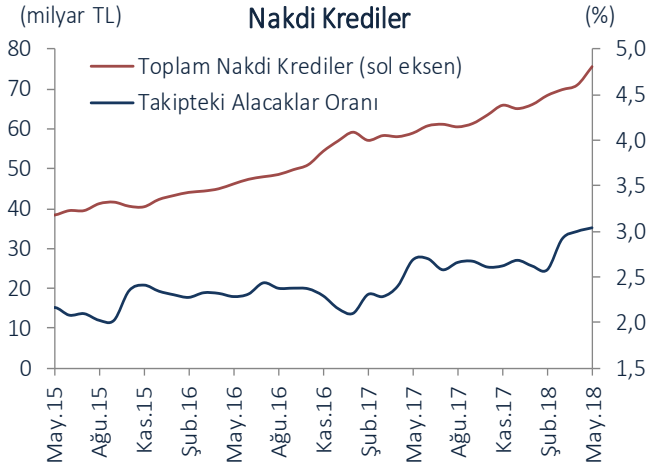
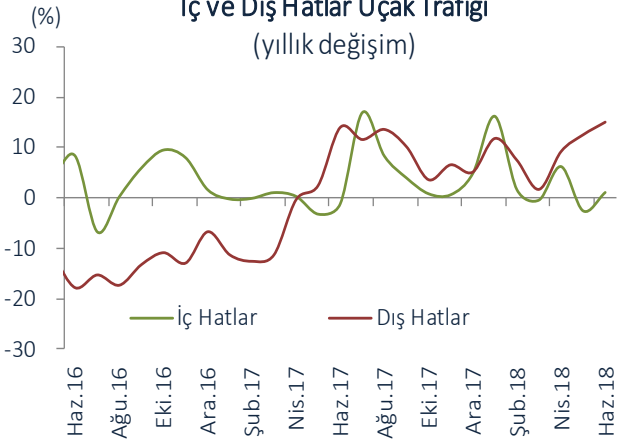
Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayısı

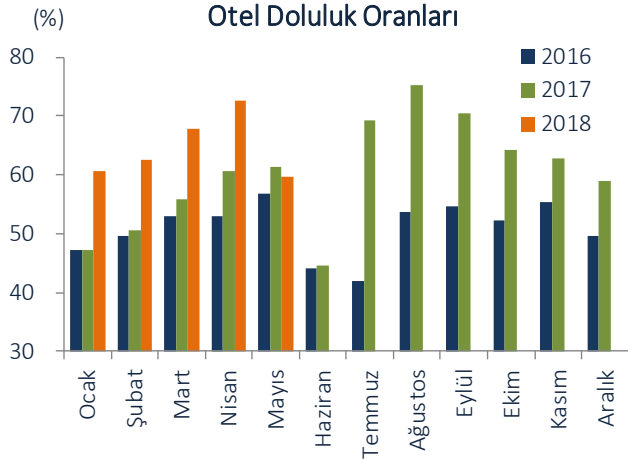
Net Seyahat Gelirleri/Dış Ticaret Açığı

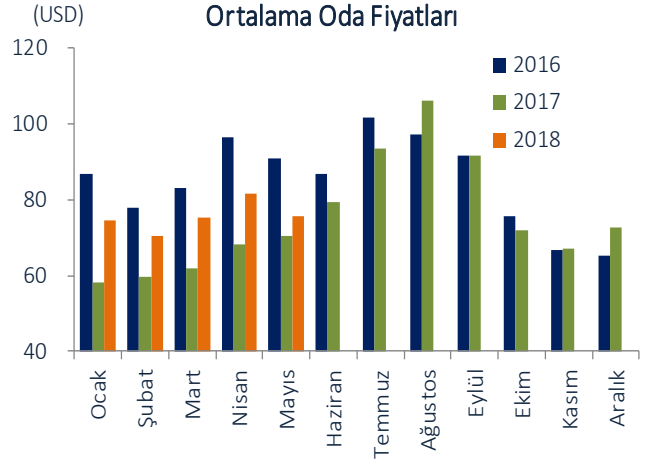
İç ve Dış Hatlar Uçak Trafiği (yıllık değişim)

Otel Doluluk Oranları

Ortalama Oda Fiyatları

Kaynak: TÜROB, BDDK, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TCMB, DHMI

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Müdür Yrd.
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.